

8

Rivayet Odur Ki...

1. Bir Zamanlar

1 Yerleştirelim, eşleyelim

Evvel Zaman İçinde

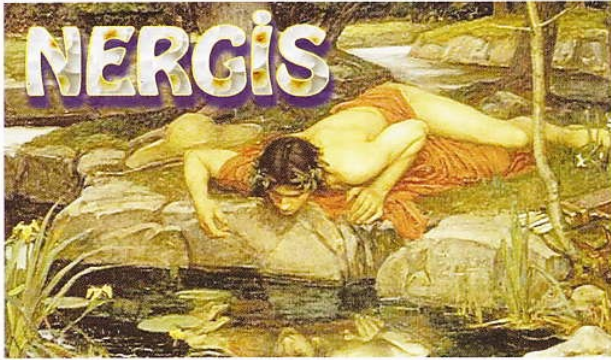
Alice • Kül kedisi • Pamuk prenses • Kırmızı Başlıklı Kız

- Bir gün prens sarayda bir balo düzenlemiş ve bütün bekar kızları bu baloya davet etmiş. Bizim iki üvey kardeş de hemen hazırlıklara başlamışlar. _____ de baloya gitmek istemiş ama üvey kardeşleri ona "Sen çok çirkinsin ve hiç güzel kıyafetin yok!" demişler. Onunla alay etmişler.
- Küçük kız büyükannesinin evine gitmiş ve kapıyı çalmış. Kurt, içeriden yumuşak bir sesle seslenmiş: "Kim o?" Küçük kız, "Benim, _____ . Sana çörek getirdim." demiş ama "Büyükanneimin sesi ne kadar da garip böyle." diye düşünmüş. Kurt o sırada "Kapı açık, hadi içeriye gir." demiş. O da hemen kapıyı açmış ve içeriye girmiş.
- Bir tavşan yolda telaşla koşuyormuş çünkü randevusuna geç kalmak istemiyormuş. Tavşan bir deliğe girmiş. _____ onu takip etmiş ve kendisini olağanüstü bir serüvenin içinde bulmuş. Bu serüvenin içinde garip olaylar, tuhaf yaratıklar varmış. Bu dünya önce ona çok cazip gelmiş ama sonra...
- Bir gün kraliçe yine aynaya sormuş: "Ayna, ayna! Söyle bana, var mı benden daha güzel biri bu dünyada?" Ayna cevap vermiş: "Kraliçem siz de güzelsiniz ama _____ sizden bin kat daha güzel!" Kraliçe çok sinirlenmiş. Bunun üzerine sarayın avcısını çağırmış ve ona "Üvey kızımı hemen ormana götür ve öldür." demiş.

GEÇMİŞ ZAMAN (belirsiz)						-miş
Adıl	Eylem	—	Zaman Eki	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	yaz-	-ma	-miş	mı	-ım/-im/-um/-üm/-yım/-yim/-yum/-yüm	<i>Ben borcumu ödememiş miyim?</i>
sen	ver-	-me	-miş	mi	-sın/-sin/-sun/-sün	<i>Sen iyileşmemişsin.</i>
o	ara-		-muş	mu	—	<i>Beni o aramamış mı?</i>
biz	öde-		-müş	mü	-iz/-iz/-üz/-üz/-yız/-yız/-yuz/-yüz	<i>Biz, sana kitabını vermemiş miyiz?</i>
siz	iyileş-				-sınız/-sınız/-sunuz/-sünüz	<i>Siz adınızı yazmamışsınız.</i>
onlar	anla-				(-lar/-ler)	<i>Onlar anlamamış mılar?</i>

2 Okuyalım, işaretleyelim

Eski bir Yunan efsanesi nergisi diğer çiçeklerden ayırır. Bu çiçek adını efsaneden alır:

Efsaneye göre Eko adında bir peri kızı bir gün bir avcı görmüş ve ona hemen aşık olmuş, çünkü Narkissos adlı avcı çok yakışıklıymış. Ancak Narkissos Eko'nun aşkına karşılık vermemiş. Eko bu durum karşısında üzüntüden günden güne erimiş, bir deri bir kemik kalmış ve ölmüş. Kemik yığını vücudu kayalara, sesi de bu kayalarda yankıya dönüşmüş...

Olimpos Dağı'ndaki tanrılar Narkissos'a çok kızmışlar ve onu cezalandırmaya karar vermişler.

Günlerden bir gün Narkissos avda susamış ve bir su kenarına gelmiş. Su içmek için eğilmiş ama suda kendi yüzünü görmüş. Kendi güzelliği karşısında adeta büyülenmiş, öylece kalakalmış. O güzel vücudu da nergis çiçeklerine dönüşmüş.

	Doğru	Yanlış
1. Efsanenin ismi nergis çiçeğinden gelmiştir.	☐	☐
2. Tanrılar Narkissos'u Olimpos Dağı'nda cezalandırmış.	☐	☐
3. Eko Narkissos'un aşkını reddetmiş.	☐	☐
4. Narkissos suyu içememiş, çünkü adeta donmuş.	☐	☐

3 Tamamlayalım

- Kilo al *mişsin* . Artık spor yapmıyor musun?
- Babam gençken şarkıcı olmak iste _____ ama dedem izin ver _____ .
- Size "Bugün gelin." demedim. Siz beni yanlış anla _____ .
- Bana biraz borç verir misin? Cüzdanımı evde unut _____ .
- Yemeklerimden yemiyor musun? Yoksa güzel yap _____ ?
- Bu saç modeli bana yakış _____ ?
- Televizyondan duyduğuma göre benzine zam gel _____ .
- Çiçekleri vazoya koymadım. Hepsi sol _____ .
- Ahmet beni ara _____ ama ben telefonu duy _____ .
- Yemeğe bak, piş _____ ?

4 Bir masal oluşturalım

prens • saray • prenses • aşk

Bir gün...

KOŞAÇ TÜMCESEL (rivayet kipi)						-(y)miş (< i-miş)
Adıl	Ad / Sıfat	—	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	öğrenci	değil	mi	-miş / -ymiş	-im/-im/-um/-üm/-yım/-yım/-yum/-yüm	Ben küçükken çok sevimliymişim.
sen	toplantıda		mi	-miş / -ymiş	-sın/-sın/-sun/-sün	Öğretmene göre sen başarısız mıymışsın?
o	başarısız		mu	-muş / -ymuş	—	O pilot değilmış.
biz	sevimli		mü	-müş / -ymüş	-ız/-ız/-uz/-üz/-yız/-yız/-yüz/-yüz	Biz eskiden çok zenginmişiz.
siz	pilot				-sınız/-sınız/-sunuz/-sünüz	Dün aradım, ama siz toplantıdaymışsınız.
onlar	zengin				(-lar/-ler)	Onlar öğrencimışler.

5 Tamamlayalım

- Dün akşam Okan ve Eray sinemaya gitmişler. Film çok korkunç *muş*.
- Annem gençken çok zayıf _____.
- Ben çocukken çok uslu _____, hiç yaramaz _____.
- Duyduğuma göre siz eskiden çok ünlü bir futbolcu _____.
- Benim babam gençken çok yakışıklı _____, seninki de yakışıklı _____?
- Akşam annemle konuştum. İstanbul'da hava hiç soğuk _____.
- Aaa! Aslı evli _____?
- Ceren ve Selin kardeş _____? Ben onları kardeş zannediyordum.
- Bugün onun yaş günü _____? Hemen hediye alalım.
- Ankara'daki en iyi lokanta burası _____?

6 Dinleyelim, işaretleyelim

Bana Bir Masal Anlat Anne

- Kelebek adamla kalmak istemiş.
- Kelebek başka biriyle dost olmuş.
- Adam kelebeği evine almamış.
- Kelebek bir süre sonra tekrar gelmiş.

Doğru Yanlış

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

7 Aktaralım

DÜN NE YAPTIM?

Dün sabah çok erken kalktım. Odanın penceresini açtım ve dışarı baktım. Hava çok güzeldi. Elimi yüzümü yıkadım, tıraş oldum. Eşofmanımı giydim ve karşıdaki parka gittim. O sabah park çok sessizdi. Sadece kuşların sesi vardı. Derin bir nefes aldım, burnuma çiçek kokuları geldi. Yaklaşık bir saat parkta yürüyüş yaptım. Sonra eve döndüm. Güznel bir kahvaltı yaptım. Daha sonra işe gittim.

Sabah çok erken kalkmış...

---

8 Okuyalım, yanıtlayalım

Ah Tamara!

Efsaneye göre, bugün Van Gölü'ndeki Akdamar adasında çok eskiden bir babayla kızı yalnız yaşıyorlarmış. Tamara adındaki kızın dillere destan bir güzelliği varmış ama babası onu bu adada herkeslerden uzak tutuyormuş.

Karşı kıyıda köylerin delikanlılarından biri bir gün çok merak etmiş, adaya yüzmüş. Delikanlı kıyıya çıkmış ve çok geçmeden Tamara'yla karşılaşmış. İki genç göz göze gelmişler ve birbirlerine oracıkta aşık olmuşlar.

O günden sonra genç kız her gece kıyıda ateş yakıyormuş, delikanlı da ateşin ışığına doğru yüzüyor, kıyıya çıkıyor ve Tamara'yla gizli gizli buluşuyormuş ama kızın babası bu durumu fark etmiş. Öfke içinde bu görüşmeleri engellemenin yollarını düşünmüş.

Bir gece Tamara ateş yakmak için tam kıyıya inecmiş ama birden hava bozmuş, fırtına başlamış. Bu havada gölde yüzmek tehlikeli olur diye Tamara ateş yakmaktan vazgeçmiş, kendi kendine "Bugün de buluşmayız." demiş. Ama babası kızından habersiz sinsice kıyıya kendisi gitmiş ve ateş yakmış. Delikanlı karşı kıyıda ateşi görmüş ve fırtınaya hiç aldırmadan kendini göle atmış. Fakat Tamara'nın babası ateşi bir müddet sonra söndürmüştü.

Delikanlı artık fırtınalı havada ve karanlıkta yüzüyormuş, bu nedenle yönünü yitirmiş. Bir türlü kıyıya çıkamıyormuş. Nihayet bütün gücü tükenmiş, ancak "Ah Tamara... Ah Tamara..." diyebiliyormuş. Tamara bu sesleri duymuş ve hemen kıyıya koşmuş ama artık çok geçmiş, sevgilisinin seslerini duyamıyormuş. Tamara durumu anlamış ve o da kendisini gölün azgın dalgaları arasına bırakmış.

O günden sonra insanlar bu adaya "Ah Tamara" adası demişler. Bu ad zamanla değişmiş, "Akdamar" olmuş. Akdamar adasında bugün 10. yüzyıldan kalma kabartmalarla süslü, tarihi açıdan çok değerli bir kilise bulunmaktadır.

1. Bu efsanedeki olay nerede geçiyormuş?

 Van Gölü'nde

 köylerde

 Akdamar Adası'nda

 karşı kıyıda

2. Aşağıdakilerden hangisi bu efsanenin asıl kahramanlarından biri değil?

 Tamara

 Tamara'nın babası

 delikanlı

 köydekiler

3. Fırtınalı gecede ateşi kim yakmış?

 Tamara

 Tamara'nın babası

 delikanlı

 köydekiler

9 Yeniden yazalım, anlatalım

Delikanlı artık fırtınalı havada ve karanlıkta yüzüyormuş, bu nedenle yönünü yitirmiş. Bir türlü kıyıya çıkamıyormuş...

8.2 Öyle miymiş?

10 Tamamlayalım, dinleyelim

Tuğba Evleniyormuş

Nil : Alo! Eda, nasılsın?
 Eda : İyiyim Nil. Televizyon seyrediyorum.
 Nil : Biliyor musun? Az önce Tuğba aradı.
 _____ . Beni düğününe davet etti.
 Eda : Öyle miymiş? Kiminle evleniyormuş?
 Nil : Arda adında biriymiş. Ben tanımıyorum, İstanbulluymuş.
 Eda : Ne iş _____ ?
 Nil : Mühendismiş, bir şirkette yöneticilik _____ .
 Eda : Nasıl biriymiş? _____ ?
 Nil : Evet. Esmer, uzun boylu, mavi gözlüymüş.
 Biraz Tom Cruise'a _____ .
 Eda : Düğün ne zamanmış? Nerede _____ ?
 Nil : 3 Haziran'da Çırağan Sarayı'ndaymış.
 Eda : Ne kadar güzel. Umarım mutlu olurlar.
 Gidecek misin düğüne?
 Nil : Evet, gideceğim.

ŞİMDİKİ ZAMAN (rivayet kipi)

-(l)yormuş (< -(l)yor i-miş)

Adıl	Eylem	—	Zaman Eki	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	gel	-mı	-(i)yor	mu	-muş	-um	Ben uykuda konuşuyormuşum.
sen	konuş	-mi	-(i)yor		-ymuş	-sun	Doktoruna göre sen dengeli besleniyor muyummuşsun?
o	yaşa	-mu	-(u)yor			—	O eskiden nerede yaşıyormuş?
biz	beslen	-mü	-(ü)yor			-uz	Müdüre göre biz iyi çalışmıyormuşuz.
siz	iç					-sunuz	Anneniz söyledi, siz hiç süt içmiyormuşsunuz.
onlar	çalış					-lar	Bu akşam onlar da geliyormuşlar.

GELECEK ZAMAN (rivayet kipi)

-(l)Ecekmiş (< -(l)Ecek i-miş)

Adıl	Eylem	—	Zaman Eki	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
ben	konuş	-ma	-acak/-yacak	mı	-miş / -ymiş	-im/-im	Ben bu ilaçtan her gün bir tane içecekmışim.
sen	yap	-me	-ecek/-yecek	mi	-miş / -ymiş	-sin/-sin	Yarın toplantıda sen konuşacakmışın.
o	katıl					—	O bize katılmayacak mıymış?
biz	bin					-iz/-iz	Biz onu beklemeyecekmişiz.
siz	iç					-sınız/-sınız	Onlar bizim için de rezervasyon yapacaklarmış.
onlar	bekle					(-lar/-ler)	Siz bu otobüse binmeyeceksinizmiş?

11 Tamamlayalım

- Serpil sinemaya niçin gelmedi?
 – Yarın önemli bir sınavı varmış, ders çalışı^{acaktı}_____.
- Dün lisedeki arkadaşlarımdan biriyle karşılaştım. Şimdi bir şirkette yöneticilik yap_____.
- Televizyondan öğrendiğime göre havalar yakında soğu_____.
- Duyduğuma göre kardeşin yeni bir iş ara_____.
- Doktorum bana çok kızıyor. Bundan sonra bir sigara bile iç_____.
- Bu sabah öğretmenin aradı, söylediğine göre derslere hiç git_____.
- İnsanlığın gelecek yüzyıldaki en büyük sorunu susuzluk ol_____.
- Yılbaşı için Deniz Restoran'a gidelim. Duyduğuma göre orada çok iyi bir grup çal_____.

12 Bilgi verelim

O devirlerde...

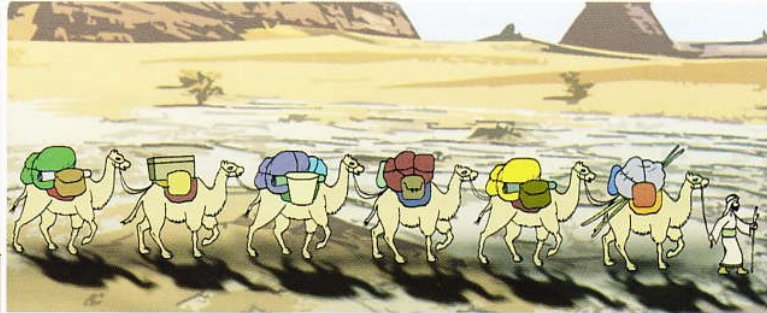
O devirlerde mektup, telgraf, telefon gibi haberleşme araçları yoktu. Antropologlara göre tarih öncesi devirlerde insanlar haberleşmek için duman kullanıyormuş. Farklı duman şekilleri, farklı anlamlara geliyormuş. Tabii bu haberleşme aracını her zaman kullanmak mümkün değilmiş. Çünkü yağmurlu, karlı havalarda ateş yakmak sisli havalarda dumanı görmek imkansızmış.

13 Tamamlayalım, sürdürelim

Tarihte ilk mektupları bundan 4000 yıl önce Anadolu'da Hititler kullanan _____ . Ama bu mektuplar, bugünkü mektuplara hiç benze _____ . Bu mektupları yazmak da bir yere ulaştırmak da çok zor _____ . Çünkü o zamanlar kağıt yok _____ . İnsanlar bu mektupları taş üzerine yaz _____ .

Taşlara mektup yazmak birkaç gün, hatta birkaç hafta belki birkaç ay sür _____ . Bu yüzden Hititler sadece çok önemli durumlarda birbirlerine mektup gönder _____ .

O devirlerde hesap makinaları yoktu. Bilim tarihçilerine göre... _____

Eskiden bugünkü hızlı ulaşım ve taşıma araçları yoktu. Tarihçilere göre... _____

---

14 Yerleştirelim

sanki • sözde • duydum ki • güya

- _____ kendisi her şeyi doğru yapıyormuş gibi bana kızıyor.
- _____ tatilde Paris'teymiş. Onun her zamanki yalanlarından biri bence.
- _____ benimle bir daha görüşmek istemiyormuşsun. Doğru mu?
- _____ aramış ama telefonum kapalıymış. Telefonum hep açıktı.

15 Okuyalım, doğrusunu yazalım

DEDİKODU İÇİN EN UYGUN ZAMAN

İngiliz bilim adamları 2000 kişi üzerinde "dedikodu" hakkında bir araştırma yapmış. Araştırmaya göre insanların dedikodu alışkanlıkları şöyle:

1. İnsanlar dedikodu için en çok pazartesi gününü ve saat 16.00'ü tercih ediyor ve dedikoduların konusu çoğunlukla geçen hafta sonu oluyor.
2. İnsanların %97'si, sırf dedikodu olsun diye dedikodu yapıyor. %5'i ise kötü niyetle dedikodu yapıyor.
3. İnsanların % 62'si boş zamanlarında dedikodu yapıyor.
4. İnsanlar dedikodularında önemli olayları değil, magazin olaylarını konuşuyor.
5. En önemli dedikodu konusu arkadaşlar ve aile çevresi.
6. İnsanlar en çok iş yerinde, yemeklerde ve partilerde dedikodu yapıyor.
7. İnsanların %17'si ilk randevuda dedikodu yapıyor.
8. Erkekler dedikoduyu kadınlardan daha çok seviyor.

1. İnsanların çoğu kötü niyetle dedikodu yapıyormuş.

3. Kadınlar dedikoduyu erkeklerden daha çok seviyormuş.

2. İnsanlar en çok iş yerindeki olaylar hakkında konuşuyormuş.

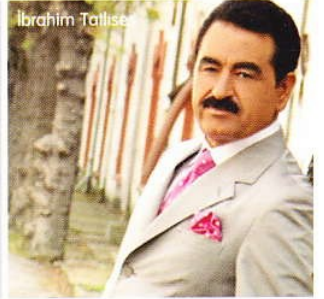
4. İnsanlar uzun dedikoduları hafta sonuna saklıyormuş.

16 Dinleyelim, işaretleyelim

Magazin Haberleri

Neler Yapmış?	Tarkan	Cem Yılmaz	Hülya Avşar	İbrahim Tatlıses
Çok değişmiş.				
Doğum gününü kutluyormuş.				
Okul yaptırmıyormuş.				
Televizyonda filmi varmış.				
Uzun zaman ABD'de yaşamış.				
Yaşını söylemek istemiyormuş.				

17 Okuyalım, yazalım

İster İnan, İster İnanma

1

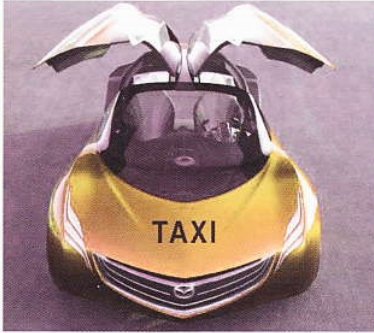
Günümüzde insan hayatı için üst sınır 120 yıl ama tıptaki gelişmeler sayesinde artık insanların 150 yıl yaşaması mümkün olacakmış. Yakın gelecekte bilim adamları kanser, AIDS gibi hastalıklara çare bulacakmış. Böylece insan ömrü uzayacakmış.

2

İngilizler trafik sorununun çözümünü göklerde bulmuş. Jetpod adlı hava taksileri 2010 yılından sonra hizmete girecekmiş. Bu taksilerle 40 km. yolu 3-4 dakikalık bir zamanda gitmek mümkün olacakmış. Fiyatı da günümüz taksilerinden daha pahalı olmayacakmış. Ayrıca bu hava taksileri daha hızlı ve daha az gürültülmüş.

3

Yakında köpek sahipleri, cep telefonlarından köpekleri ile ilgili mesaj alabilecekmiş. Bunun için telefona bir çip takmak yeterliymiş. Bu çip köpeklerin o anki durumunu yorumlayacak ve sahibine bilgi verecekmiş. Böylece sahibi o anda köpeğinin psikolojik durumunu öğrenecekmiş.

18 Bir tane de biz ekleyelim
